

brzeżu, nie przeszkadzając jednak przechodniom i przejeżdżającym.

25. Aby nie obciążać przystani celem nie dopuszczenia takowej do zatonięcia, policjant nie wpuszcza na przystań osób więcej nad ilość dozwoloną, w szczególności podczas wybieżek statkami, przejazdów i zabaw w czasie których zgromadza się na brzegu liczna publiczność.

26. Policja nie dopuszcza na przystań żeglugową osób, trudniących się zarobkowo przenoszeniem rzeczy, o ile nie posiadają właściwego pozwolenia.

27. Policjant nie dopuszcza na przystań żeglugową żebraków i przekupniów, którzy chcą żebrać lub zajmować się handlem.

Obowiązki policjanta na przystani.

28. Policjant winien zwracać uwagę na osoby, które waleśają się po przystani bez potrzeby przebywania na takowej. W razie potrzeby należy stwierdzić stan rzeczy przez sprawdzenie dowodów osobistych.

29. Policjant uważa, aby w przejściach nikt nie zatrzymywał się lub nie zastawiał przejść bagażem.

30. Bagaż osób, co do którego zawartości policjant posiada uzasadnione podejrzenie winien poddać rewizji.

31. Policjant uważa, aby nikt nie zanieczyszczał przystani oraz aby przepisy co do czystości przez wszystkich były zachowane.

32. Policjant uważa podczas dobicia parostatku do przystani aby pasażerowie nie przechodzili przez boki parostatków a tylko mostkiem, do przejścia przeznaczonym.

33. Policjant winien zwracać uwagę, aby na przystani w miejscach blisko mostku statkowego nie był składany bagaż, oraz wogóle przedmioty, mogące utrudnić wyjście lub wejście na statek.

34. Policjant winien zwracać uwagę, czy w czasie przyścia lub odejścia parostatku nie zachodzi nic takiego, co by mogło powodować wypadek.

35. Podczas wysiadania pasażerów policjant zwraca uwagę na osoby, co do których zachodzi podejrzenie, że przewożą przedmioty, których przewóz jest zabroniony. W razie potrzeby należy dokonać rewizji. Rewizja winna odbywać się w miejscu wolnym od ruchu pasażerskiego.

36. Po opuszczeniu parostatku przez pasażerów, policjant winien sprawdzić w obecności kapitana lub kontrolera statku, czy nikt nie zostawił na parostatku jakiego przedmiotu. W razie znalezienia robi dokładny opis przedmiotu w obecności świadków w książce swojej i daje do podpisu świadkom względnie znalczy.

37. Policjant nie wpuszcza na przystań— podczas przybycia parostatku z podróży — osób, nie mających potrzeby znajdowania się na przystani.

38. Policjant, gdy zauważy uszkodzenie parostatku w stopniu zagrażającym wypadkiem, winien niezwłocznie zawiadomić dozorcę przystaniowego z inspekcji żeglugi.

39. Policjant winien zwracać uwagę podczas załadowywania parostatku pasażerskiego towarami, aby na takowy nie ładowano: materiałów wybuchowych, łatwo palnych, płynów żrących, żywych zwierząt, skór niewyprawnych, kości surowych, szmat i t. p. materiałów cuchnących oraz takich, których przewóz mógłby grozić bezpieczeństwu pasażerów, ich bagażowi lub samemu parostatkowi.

W razie ujawnienia wymienionych towarów policjant nie wpuszcza takowego na parostatek, oraz zawiadamia miejscowe organa żeglugowe o przyczynie.

O ile taki towar przeznaczony był do wladowania na parostatek pasażerski przez organa żeglugowe, należy sporządzić odpowiedni protokół, nie wpuszczając towaru na statek; w wypadku ujawnienia wyżej wymienionych towarów na statku pasażerskim, przybywającym z podróży, należy również sporządzić protokół i przesłać takowy do rozporządzenia inspekcji żeglugi.

Ptaki i drobne zwierzęta oswojone mogą pozostawać podczas przewozu przy pasażerach, pod warunkiem otoczenia ich dostateczną opieką przez przewożących.

Drób może być przewożony w małych ilościach i w odpowiednio do tego urzadzonych klatkach, które w razie przewozu parostatkami osobowymi winny być umieszczone w miejscu, przeznaczonym przez administrację statku tak, aby nie przeszkadzały pasażerom.

40. Policja przestrzega, aby na statkach pasażerskich nikt obcy nie pozostawał na nocleg, chyba, że co do tego będą wydane specjalne zarządzenia przez inspekcję żeglugową.

41. U kapitana lub kontrolera parostatku winna znajdować się stała książka zażaleń, wydana przez inspekcję żeglugową, sznurowana z pieczęcią lakową na końcu, do której każdy pasażer, będący w drodze, ma prawo wpisać zażalenie.

Gdyby po przybyciu statku do przystani w punkcie końcowym nastąpiło zażalenie pasażera, że mu odmówiono wydania tej książki, policja natychmiast zarządzi wydanie tej książki i jednocześnie zestawu o tem protokół służbowy.

Książka zażaleń winna również znajdować się na każdej przystani u dozorcę przystaniowego, aby każdy pasażer, któremu odmówiono wydania książki zażaleń na parostatku, mógł w miejscu, gdzie statek opuścił, napisać zażalenie.

Książka ta winna być kontrolowana przez policjanta, pełniącego służbę na przystani za każdym razem po przybyciu parostatku z podróży. W razie spostrzeżenia wpisanej skargi, o ile zajdzie potrzeba, należy przeprowadzić dochodzenie, sprawę zaś skierować według kompetencji.

42. Policjant, zdając służbę winien objaśnić obejmującego służbę o wszystkich wypadkach, jakie zaszły na przystani, oraz o zarządzeniach, jakie mu zostały wydane.

Obowiązki policjanta przy kasie.

43. Policjant winien uważać, aby do kasy na przystani w razie natłoku dopuszczano stopniowo tyle osób, ile mieści się wzdłuż korytarza przystaniowego, aby przy kasach był zachowany porządek, aby każdy miał dostęp w swej kolej do kasy, oraz aby osoby postronne nie zajmowały się skupem, jak również sprzedają biletów żeglugowych.

44. Policjant winien zwracać uwagę na skuteczną sprzedaż biletów, aby móż w razie potrzeby być świadkiem możliwych nieporozumień publiczności z kasjerem.

Obowiązki policjanta na obchodzie (patrolu).

45. Policjant w czasie obchodu pilnuje:

a) aby małoletni nie zbliżali się do wody, o ile to grozi niebezpieczeństwem;

b) aby nie kapano się tam, gdzie to jest zabronione;

c) aby na drogach wodnych i w miejscach nieprzeznaczonych do kąpieli nie znajdowały się osoby rozebrane;

d) aby wszelkie łodzie pływające posiadały numery rejestracyjne od odnośnych władz;

e) aby zajmujący się przewozem mieli odpowiednie pozwolenia, używali do przewozu przewoźników dorosłych, trzeźwych, aby nie przeciążali łodzi i promów i stosowali się do ustanowionej taryfy przewozowej;

f) aby co do połowu ryb były zachowane obowiązujące w tym względzie przepisy, oraz

g) aby łowienie ryb nie odbywało się przez gloszenie petardami i materiałami wybuchowymi.

46. W razie poważnie uzasadnionych podejrzeń, że na parostatkach, berlinkach, promach, krypach, łodziach, tratwach i t. p. przepływających, przewożone są towary zabronione, t. j. podlegające sekwestrowi, opłacie celinej lub kradzione, lub osoby ścigane przez władze, policjant może zatrzymać je w celu sprawdzenia, o ile bez szkody dla sprawy rewizja ta nie może być dokonana przez władze policyjne w miejscu zatrzymania się statku.

47. Zatrzymywanie odbywa się w sposób ogólnie przyjęty na wodach: policjant daje sygnał z łódki, promu, krypy lub tratwy, winien być spisany protokół.

48. O każdym wypadku zatrzymania statku, berlinki, promu, krypy lub tratwy, winien być spisany protokół.

49. Zatrzymywać statki, berlinki, tratwy, promy i t. p. należy w miejscach niezagrożonych wypadkiem wpadnięcia na mieliznę lub kamienie i o ile możności przy współudziale dozorcę iuspekcyjnego dróg wodnych.

50. O ile osoba ścigana należy do załogi żeglugowej, należy zawiadomić inspekcję żeglugową o zatrzymaniu takowego w celu uzupełnienia liczby robotników.

Jeżeli zaś osoba ścigana jest sternikiem lub pilotem, należy dopuścić, aby ten prowadził tratwę, berlinkę czy statek ustawił w miejscu bezpiecznym i przed aresztowaniem go również zawiadomić inspekcję żeglugową w celu zamienienia go innym.

51. Parostatki i berlinki z pełnym ładunkiem (o ile jest podejrzenie uzasadnione, że pomiędzy towarami znajdują się przedmioty nielegalne) należy zabezpieczyć przez ustanowienie posterunku i rewidować tylko podczas wyładowywania na miejscu przeznaczenia.

52. Policjant pełniący służbę na wybrzeżu, udając się łodzią na wodę w celach służbowych winien zawiadomić najbliższego posterunkowego, aby ten drugi zastąpił go i zawiadomił komisarij w razie odjazdu jego w dalszą drogę.

Obowiązki policjanta na posterunku.

53. Policjant na posterunku, ustanowionym celem ochrony, pilnuje, aby nikt nieupoważniony nie zbliżał się do obiektów, powierzonych jego, pieczy lub nie wchodził tam, gdzie to jest zabronione.

54. Miejsca oddane pod ochronę policjanta, magazyny, parostatki, berlinki, przystanie i inne pływające domki, jak również znaki ostrzegawcze winny być przez niego dokładnie znane.

55. Policjant winien pełnić służbę tak, aby miejsca najwięcej zagrożone przez możliwość uszkodzenia lub kradzieży najpilniej przez niego były strzeżone.

Ratowanie tonących.

56. Policjant zauważywszy na wodzie tonącego lub wołającego o pomoc winien niezwłocznie nieść pomoc tonącemu, korzystając ze wszystkich mu dostępnych środków:

a) po wydobyciu z wody topielca należy najpierw oczyścić mu usta z mułu i t. p. za pomocą palca, poczem położyć go na kilka sekund twarzą ku ziemi, tak aby głowa była nieco niżej niż reszta ciała, przez co woda nagromadzona, w znacznej nieraz ilości w kanale oddechowym przez usta i nos z łatwością spłynąć będzie mogła, lub

b) uklęknąć na jedno kolano, a przez drugie przerzucić sobie topielca tak, żeby twarz przechylała się ku ziemi i trzymając go w tej pozycji, należy wykonać ucisk rękami od pleców w stronę żołądka w celu usunięcia wody z wnętrza.

Kiedy z ust topielca przestaje wylewać się woda, należy położyć go na wznak i stosować sztuczny oddech dopóty, dopóki topielec samoistnie nie westchnie, chociażby to miało trwać kilka godzin, gdyż tylko lekarz może orzec, czy wszelkie próby ratunku są zbyteczne.

c) Oddech sztuczny stosuje się w sposób następujący: rozpiąć choremu ubranie, położyć go na wznak, głowę i plecy cokolwiek unieść przez podłożenie zwiniętego ubrania, usta otworzyć, między zęby wetknąć korek lub patyk, język ująć palcami przez chusteczkę, i cały czas trzymać, zęby sztucznie wyjąć, poczem uklęknąć u wezłowia chorego, ująć rękę poniżej łokci, podnieść je ponad głowę chorego, po 2—3 sekundach skierować ramiona, odwrotnie tą samą drogą i przyciskać je do boków łagodnie, ale silnie przez 2 sekundy, znów ruch poza głowę i z powrotem.

Ruchy wykonywać miarowo, bez pośpiechu, cierpliwie, długo, nawet kilka godzin.

Przy uszkodzeniu ramion, gdy ich poruszyć nie wolno należy uklęknąć nad chorym (wierzchem) i dłońmi na płask zwolna uciskać boki klatki piersiowej 2—3 sekundy, zwolna zluźniać, przerwać na dwie-trzy sekundy, nowy ucisk i t. d.

Komendant Główny Policji
Wł. Henszel w. r.